

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. vii. De dissimilitudi[n]e augusti & neronis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

tia est. Que apud grecos coepulationis nomine censentur vel
 comotationis/a nobis honestiori nomine conuiuia nominantur.
 Cetus siquidem conuiuantium q̄ coepulantium/aut comotan-
 tium venerabilior est. Conuiuia vero nonne per se satis infan-
 unt nisi carminibus excitentur? Nonne istud arguit dominus
 dicens. *Ve qui consurgitis mane ad ebrietatem sectadam & po-
 tandum vsq; ad vesperam/ vt vino esuētis: cythara/ & lyra/ &
 tympanum/ & tybia: & vinum in conuiuuis vestris/ & opus do-
 mini non respicitis/ & opera manuum eius non consideratis.*
 Quid q̄ rex babilonis non nisi in conuiuio vidit manum scri-
 bentis in pariete mane: tethel/phares. Quo regnum diuine
 ratum appensum denunciat & scissum. Diuino siquidem iudi-
 cio principatu iudicatur indignus qui vasa domini humana/ vi-
 delicet corpora/ in vane voluptatis gaudia exponit/ & spōi tha-
 lamum/ maligni spiritus immūditis aperit. Centum lumini-
 bus cinctum caput argus habebat: que omnia vnius fistule vo-
 luptate/ non tam sopita sunt q̄ extincta. Tu quis es qui te circū-
 spectiorem esse confidis?

¶ De dissimilitudine augusti & neronis. Capitulum VII.

Augusto tympanizante in cena: a quodam militū pro-
 brose dictum est. Vides ne vt cytharedus orbem di-
 gito temperet? Cuius ille verbi percussus amaritudine
 os manus & animū ab huiusmodi leuitate suspendit:
 habuitq; semper gratiam exprobranti. ¶ Sed longe secus nero
 non imperatorum/ sed hominū fedissimus/ qui adeo scribitur ca-
 ptus amenitate vocis: vt non modo pomis cibisq; nocentibus
 abstineret: sed eius gratia cōseruande/ frequenti disterio vomit-
 usq; purgaretur: plumbeamq; carthellam supino ventre man-
 dato phisicorum sepius & diutius sustineret. Adeo vero dele-
 ctabatur in cantu: vt nec theatro terremotu cōcusso/ cum semel
 ceperat egrederetur/ anteq̄ inchoata finiret: nec quemq̄ egredi
 eo cantante licitum erat. Vnde pleriq; affecti tedio audiendi:
 simulato funere elati sunt. ¶ Milites quoq; nisi alio verba pro-
 nūtiāte nō appellabat/ nec agebat quicq; serio/ iocoue quin pho-
 nascus astaret/ qui eum suis arteriis parcere hortaretur. Instru-
 mentorum quoq; curiosissimus erat: vt eorū peritiam aliis in-
 uideret/ adeo vt publico testimonio se cytharedum principem
 gauderet appellari. Vnde illud: cytharedo principe natus no-
 bilis hic ultra quid erit nisi ludus. In tanta quoq; mole imperii
 omnem perosus grauitatē. Philisophiam persequēs quasi ma-

Auctoritate
 dei dānant cō-
 uiuia cū canti-
 lenis.

De eo quē rex
 babilonis vi-
 dit scribi i pa-
 riete dū esset
 in conuiuio.

Phonascus
 hystrio hortā-
 bat neronē ad
 parcendum.

De auaritia
neronis maxi-
ma in officijs
erga p̄bos: et
de pdigalita-
te pecunie/et
dignitati er-
ga hystriones

iestatis imperii inimicam: & nobiliora ingenia veritus se cōsi-
liis subdidit hystrionum: quorum ip̄e nō erubuit turpitudinem
exercere. Hinc illud. Quod nō dant proceres dabit hystrio. Cū
vero esset omnium auarissimus adeo vt nulli quodcumq; officij
um delegaret quin prosequeretur: nosti quid mihi opus sit: aut
illud subiiceret. Qui omnibus preest: omnibus indiget: tamen
hystrionibus: & mimis pecunias infinitas errogare non grauā-
batur/singulos prout cuiq; placuerat amplissime dignitatis no-
mine subornabat. alios patricios/alios senatores dicens: hos il-
lustrium spectabiliumve nominibus illustrabat.

¶ De hystrionibus/ & mimis/ & prestigiatorib⁹.

Capitulum. VIII.

EUm vero aliqui adhuc pro parte imitantur: & si fedis-
tate illius nemo dignetur inuolui: cum gratiam suam
hystrionib⁹ & mimis multi p̄stituant: & in exhibēda
malicia eorū ceca quadā & contēptibili magnificētia
nō tam mirabiles q̄ miserabiles faciūt sumpt⁹. Illa tamen etas
vt sic interim dicā honestiores habuit hystriones/ si tamen ali-
quo modo honestum est quod omni homine libero comproba-
tur indignum. Nec tamē hystrionem assero turpiter in arte sua
versari/ & si indubitanter turpe sit esse hystrionem. Et quidem
hystriones erant qui gestu corporis/ arteq; verborum: & modu-
latione vocis/ factas aut fictas hystorias sub aspectu publico re-
ferebant/ quos apud plautum inuenis & menandrum: & quib⁹
ars nostri terentii innotescit. Porro comicis & tragicis abeun-
tibus cum omnia leuitas occupauerit: clientes eorum comedi vi-
delicet & tragedi exterminati sunt: & eos in seruili conditione
dumtaxat plerumq; reperies. Quis vero eorum vsus extiterit
poeta docens aperit. Aut p̄desse volūt: aut delectare poete/ aut
simul & iocunda & ydonea dicere vite. At nostra etas prolapsa
ad fabulas & quibus inania/ non modo aures & cor prostituit va-
nitati/ sed oculorum & aurium voluptate suam mulcet desidiā:
luxuriam accendit: conquirens vndiq; fomenta vitiorum. Non
ne piger desidiā instruit: & somnos prouocat instrumento-
rum suauitate/ aut vocum modulis hylaritate canentiū: aut fa-
bulatiū gratia: siue quod turpius est ebrietate vel crapula.
Artem vtq; elegantiolem docuit flaccus. Ter vincti transnato
tyberim somno quibus est opus alto. Ait quoq; contionator.
Dulcis est somnus operanti siue parū siue multum comedat.

Hystriones
qd erant anti-
quitus.

¶ Cris⁹ horatij

¶ Nota cōmēda

Exercitatio siquidem parit & alit quietis gratiam: que otij cō-